

ILC ZORG VOOR LATER

Door middel van publieke optredens, mediapublicaties (zoals *De Zorg voor Later van*), brochures en de website www.ilczorgvoorlater.nl is de stichting volop in beeld. Met expertmeetings en nationale bijeenkomsten zoals de Jan Brouwer Conferentie levert ILC ZORG VOOR LATER een nuttige bijdrage aan de maatschappelijke discussie rond vraagstukken van arbeid, pensionering en maatschappelijke inzet. Andere voorbeelden zijn de inspanningen voor het *Nationaal Programma Ouderenzorg* en de gloednieuwe *Leyden Academy*

for Vitality and Aging. Samenwerking met Geron, een veelbelovend vaktijdschrift op het gebied van longevity, zorgt het komende jaar voor een extra netwerkimpuls. De ambitie voor 2009 ligt in het versterken van de beweging, van mensen die zich willen inzetten voor hun eigen toekomst en voor de intergenerationale samenwerking.

Deloitte verwijst naar Deloitte Touche Tohmatsu, een Swiss Verein, en haar netwerk van memberfirms. Elke memberfirm is een zelfstandige juridische eenheid. Zie www.deloitte.com/about voor een gedetailleerde beschrijving van de juridische structuur van Deloitte Touche Tohmatsu en haar memberfirms.

Deloitte is met ongeveer 5.000 medewerkers en kantoren in heel Nederland de grootste organisatie op het gebied van accountancy, belastingadvies, consultancy en financiële advisering. Deloitte Nederland is een onafhankelijke memberfirm van Deloitte Touche Tohmatsu, met 165.000 medewerkers en vestigingen in meer dan 140 landen.

De medewerkers van Deloitte zijn verbonden in een samenwerkingscultuur waarin integriteit, uitmuntende waarde voor markten en cliënten, betrokkenheid bij elkaar en kracht door culturele diversiteit worden aangemoedigd. Hierin staan permanente educatie, uitdagende ervaringen en verrijkende carrièremogelijkheden centraal. De medewerkers van Deloitte zetten zich met volle overtuiging in om maatschappelijk verantwoord ondernemen te versterken, publiek vertrouwen op te bouwen en hun gemeenschappen positief te beïnvloeden.

© 2009 Deloitte, Member of Deloitte Touche Tohmatsu

Designed and produced by MCBBD at Deloitte, Rotterdam.

9.001.0270

Zorgen voor
vernieuwing
Deloitte helpt
burgerinitiatief
ILC Zorg voor
Later op weg

Zorgen voor vernieuwing

In de periode 2005 – 2008 organiseerden platform ILC Zorg voor Later en Deloitte vijf expertmeetings. Doel: meer ‘beweging’ krijgen in de ondoorzichtige wereld van vraag en aanbod in de zorgsector. Deskundigen kwamen bijeen om actuele thema’s te bespreken en nieuwe oplossingen te bedenken. In gezamenlijke nieuwsbrieven werd daarvan verslag gedaan. Dit overzicht is de afsluiting van een succesvol partnerschap tussen Deloitte en ILC Zorg voor Later.

Rode draad

De eerste thema’s waren ‘Vraagsturing door kopersgroepen’ en ‘Gewenste (woonzorg) arrangementen en financieringsvormen’. De volgende bijeenkomsten hadden als rode draad thema’s uit het boek *De vergrijzing leeft*, van auteurs Dolf van den Brink en Frans Heemskerk. Sprekers uit de wereld van wetenschap, zorg en advisering brachten de discussies op gang. Hieronder volgen enkele impressies.

Langer en breder doorwerken in de zorg

De eerste spreker op deze meeting, Dolf van den Brink, waarschuwde voor teveel doemdenken over het ‘vergrijzingsprobleem’. Irene Groenink-Verboon gaf vervolgens concrete adviezen om langer en breder door te werken in de zorg. Bijvoorbeeld meer – alternatieve – opleidingsplaatsen en zij-instroom bevorderen bij medische opleidingen en meer investeren in technische hulpmiddelen, waardoor fysiek zwaar werk wordt verlicht en ouderen langer inzetbaar blijven. Ook wees ze op mogelijkheden om langere werkweken in te voeren. Uit voorbeelden, zoals een oproep in *Plus Magazine*, bleek dat (potentiële) werknemers hier overwegend positief tegenover staan. Joke Storm-Bosch benadrukte het belang van een goede ondersteuning voor – oudere – vrouwen, bijvoorbeeld in de vorm van mobiele telefoons. De kosten daarvan verdienen zich terug in tevreden, flexibele medewerkers.

Preventieve maatregelen in de zorg

Prof. dr. Niek Klazinga opende deze bijeenkomst met een bijdrage over gedragsmatige interventies. Voor senioren is vooral meer bewegen erg belangrijk. Hoewel de meesten van hen daarvan op de hoogte zijn, leidt die kennis nog niet tot het gewenste – sportieve – gedrag. Eelco Damen gaf daarna voorbeelden van geïntegreerde wijkprojecten op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Hij stelde voor de komende jaren te werken aan vorming van integrale teams, schaalverkleining en wijkgerichte aanpak, samenwerking met corporaties en onderwijs en versterking van welzijn- en vrijwilligerswerk. Goed collegiaal overleg tussen zorgaanbieders en een meer persoonlijke band tussen aanbieders en cliënten zijn daarvoor vereisten. Vanuit de zaal werden deze voorstellen aangevuld met nieuwe suggesties, zoals het doorvoeren van preventieve maatregelen in nieuwbouwcomplexen en het geschikt maken van bestaande bouw, preventief huisbezoek door lokale welzijnstichtingen (uitgevoerd door oudere vrijwilligers), consultatiebureaus voor ouderen op het gebied van gezondheid en fiscale faciliteiten ter stimulering van nevenactiviteiten.

Vraaggestuurde zorg; ideaal of illusie?

Tijdens deze meeting, in september 2008, legde prof. dr. Martin Boekholdt uit dat vraagsturing ‘hot’ is in de zorg, omdat de traditionele verzorgingsstaat verandert in een participatiemaatschappij. Een voorbeeld daarvan is de Wmo. Maar niet elke vorm van zorg kan zomaar worden gebaseerd op marktwerking. Er is een visie nodig op de verzorgingsstaat en kostenbeheersing in relatie tot burgerschap. Bert Mulder ging vervolgens in op de vraag welke rol ICT kan spelen. Idealiter zouden alle (zorg)diensten geïntegreerd moeten zijn in één portal per cliënt of huishouden, maar dat is moeilijk te combineren met marktwerking en het concurrentieprincipe. Ook ondervinden cliënten problemen bij het regelen van zorg via ICT, zowel door onbegrijpelijke websites als door gebrekkige soft- en hardware. Dit onderwerp verdient dan ook veel meer (politieke) aandacht.

Dr. Frans Oostrik besprak zijn recente promotie-onderzoek naar vraagsturing in de zorg en nam het Persoons Gebonden Budget (PGB) als voorbeeld. De kosteneffectiviteit van het PGB verdient meer onderzoek. Ook is een principiële keuze tussen aanbodgestuurde of vraaggestuurde zorg nodig – de keuze tussen een gespreid bed of eigen verantwoordelijkheid. Maar is het PGB wel geschikt voor alle cliënten en toepasbaar in bijvoorbeeld de GGZ-sector en curatieve zorg? Uit de discussie die volgde, bleek onder meer dat senioren zich moeten mobiliseren zodat ze beter zijn voorbereid op de naderende ouderdom. De vraag is of er ruimte is voor debat en welke rol ouderenbonden kunnen spelen bij de beeldvorming over vergrijzing en ouderdom. Samenwerking met organisaties van patiënten en gehandicapten zou een mogelijkheid kunnen zijn.

‘Samen voor vernieuwing zorgen is spannend.’

Wim Hiddink, partner Deloitte en voorzitter Industriegroep Onderwijs

‘Discussiebijeenkomsten leiden tot nieuwe contacten.’

Jacques Allegro, bestuurslid ILC Zorg voor Later en dagvoorzitter expertmeetings

ILC Zorg voor Later

ILC Zorg voor Later is een onafhankelijke beweging en een opinie- en discussieplatform dat mensen actief wil laten nadenken over hun toekomst. De organisatie streeft een productieve inzet en betrokkenheid van oudere burgers na op de werkerreinen zorg en wonen, arbeid en inkomen, ICT, participatie en de zilveren economie. De kerndoelstelling van ILC Zorg voor Later is ‘het ondersteunen van organisaties en individuen bij het anticiperen op de vergrijzing en ontgroening in de komende decennia onder het motto *Schep nú je toekomst*.’

Deloitte: thuis in het publieke domein

Deloitte is van oudsher sterk in het adviseren van de publieke sector, waaronder de zorgsector. Vanuit onze maatschappelijke betrokkenheid willen we graag een bijdrage leveren aan actuele vraagstukken in het publieke domein. Daarom heeft Deloitte deze expertmeetings ondersteund met faciliteiten en denkkracht uit de organisatie en de resultaten verzameld in dit boekje.